

Hærbærn-trollet og de glade laksene

et var en tindrende klar høstdag med sol og varme og gode greier, slik at alt krek måtte ut og gå. Og på en slik dag vilde ikke Vesle-Kvinten heller ligge heime og sture, han måtte ut og gjøre seg godt av livet. Han slang nisteskreppa over skulderen og stuntet i veg.

Da han hadde gått slik og luntet både vel og lenge, ble han så varm og svett på kroppen sin og dertil så formastelig tørst at han trengte både drikke og hvile. Da han kom ned til elva, fikk han se det var så armodslig lite vann, han hadde aldri sett så lite vann i så stor en elv før. Det var bare så vidt det rislet og rant midt i leiet, men verst av alt var det at laksen lå og sprellet i små

vasshull og så seg ikke i stand til å komme bort til vassfarete for å berge livet.

— Men kjære deg, lakse kakse, hvordan er du kommet i slik en tilstand da? spurte han den første han råkte borti.

— Simpel trolldom, gubære, sa laksen. De driver med å stenge vannet for siden å fange oss i tusentall. Det skal være trollbryllup i Hærbærn, og tusen troll skal spise laks. Snart er elva helt tørr, og da er vi fortapte alle glade laksene i Storelva.

Vesle-Kvinten tok laksen pent i armene og bar den både pent og pyntelig over i Vassrenna. Men best det var råkte han borti en annen laks også som lå og sparket og kavet på samme viset som den første. Den var mye større, og det var bare såvidt den hadde vann nok til å fukte finnene sine der den lå og stridde med døden.

— Nei, slik elendighet da! ropte Vesle-Kvinten. Han tok den i armene, og det var bare så vidt han var kar om å løfte den over i vassrenna.

— Takk skje lov og pris, og måtte skjebnen belønne deg for det, sa laksen.

Vesle-Kvinten ridende på en sølvglinsende laks.

Men enno var det ikke unnagjort, for no råkete han sannelig borti den tredje laksen og, og den var så mye større og tyngre enn den andre at han riktig kvidde seg for basketaket. Han måtte opp i skogen og skjære seg en diger stokk som han brukte til å spette den avgårde med. Og sannelig måtte han henge i og, han dreiv på så svetten rant og sømmen i buksebaken raknet.

Da Vesle-Kvinten skulde puste ut etter denne tørnen, fikk han se samme elendigheten hele elva nedover. Fy og fy for noe svineri, tenkte han. Hvordan skulde han vel være kar om å greie hele denne jobben alene?

Da han hadde grunnet over dette en stund, kom han på andre tanker. Han tok tjuvspranget oppover mot slusen. Da han kom dit, sto Hærbærn-trollet og murte opp en diger demning.

— Hva er du for en kropp? spurte trollet.

Vesle-Kvinten fortalte det, og fikk vite hvorfor trollet holdt på å bygge.

— Men jeg skulde vært heimom som snarest for å sette folk i sving med å lage istand til bryllupsfesten.

— Jeg skal hjelpe deg, jeg, sa Vesle-Kvinten. Mens

du svipper deg heimatt så skal jeg være kar god nok til å mure opp resten av denne demningen.

Dette syntes trollet hørtes vakkert ut, og dermed ga han seg på veg. Han var ikke før kommet over den første haugen før Vesle-Kvinten var i full gang med å rive stein og torv så vannet fosset avgårde.

Men Hærbærn-trollet var ikke den som gjorde vegen gammel, for når slike karer flyr i fjellet, så må sju blanke lys tidlig opp om morran om de skal holde mål. Og slik gikk det til at trollet kom så fort tilbake til demningen at Vesle-Kvinten enno ikke hadde maktet å få slusa helt åpen. Han hogg Kvinten i baken og løftet ham høyt i været.

— No skal du få straffen din, ditt utgjorte fantetroll, no skal du både få blø og dø i fossegyvet, lykke til på din siste ferd! skreik han.

Dermed havnet Kvinten i fossen, gikk kast i kast over kulpene og forsvant som et lite nøste langt nede i grønne juvet.

Hærbærn-trollet sto oppe på muren og danset og lo, pekte nese og gjorde rundkast. Men det siste ble han mindre heldig med. Fotfestet glapp for ham, han trillet rundt og kanglet ut i fossen. Det så granngivelig ut som

et stort mosegrodd fjell som valt avgårde ned gjennom fossen. Og da han kom ned til den store, grønne kulpen, kom selveste Vesle-Kvinten ridende på en diger laks, og etter ham kom store og små lakser i veldige stimer, og no kan du tro det ble krig i elva! Hele laksehurven rente seg dønn på trollet, og slåss gjorde de så det kokte i vatnet, ja, hele luften omkring sto aldeles stinn av vass-sprut.

Da kampen var over, kom det en stor, vakker regnbue til syne over fossen, og inne i den regnbuen i alle de herligste farger kunde en se Vesle-Kvinten ridende på en sølvglinsende laks.